

בין המצוות הרבות בפרשה מופיעה גם מצוות איסור לשון הרע (פרק כד פסוק ט):
 "זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה ה' אֱלֹקֶיךָ לְמַרְיָם בְּדַרְךָ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם."
 חשיבות מצווה זו מתעצמת בחודש אלול המהווה הכנה לראש השנה, חודש בו אנו
 מרבים בתפילות. שמירת הלשון היא סגולה לפה קדוש היכול לפעול בתפילה ובתקיעה
 ביום הדין.

פשוטו של מקרא הוא כפירוש רש"י: "אם באת להזהר שלא תלקה בצרעת, אל תספר
 לשון הרע. זכור העשוי למרים שדברה באחיה ולקתה בנגעים".
 תוספת משמעותית בהפנמת עוצמת פסוק זה ניתן ללמוד מדברי הרמב"ן: "ולפי דעתי
 שהיא מצות עשה ממש, כמו זכור את יום השבת לקדשו (שמות כ ח), זכור את היום
 הזה אשר יצאתם ממצרים (שם יג ג), זכור את אשר עשה לך עמלק (להלן כה יז), כולם
 מצוה, אם כן גם זה כמותם. והיא אזהרה מלדבר לשון הרע, יצווה במצות עשה שנזכור
 העונש הגדול שעשה ה' לצדקת הנביאה, שלא דברה אלא באחיה גמול חסדה אשר
 אהבתו כנפשה... וכל מעשיה הטובים לא הועילו, גם אתה "אם תשב באחריך תדבר בבן
 אמך תתן דופי" לא תנצל".

מה הצורך בזכירה מחייבת? מה הצורך בהמשך דבריו של הרמב"ן: "זכור שתהא שונה
 בפוך" ופירש "שתהא מזכיר זה בפה תמיד".

החת"ם סופר מסביר: "והיינו כיון שחטאה מרים בלה"ר מצוה להזכיר בפה ולפרסם
 חטאה ברבים כי היכי דתהוי לה כפרה". חטא הלשון תיקונו ע"י דיבור. המצוה לזכור
 ולהזכיר בפיו אינה רק לתכלית דרבון וזירוז לזהירות מלשון הרע אלא יש בכך כפרה
 לחטאה של מרים והיא בוודאי רוצה שילמדו מאשר עבר עליה כי זכירה זו מכפרת
 עליה.

כתב עוד החת"ם סופר "יש ללמוד חסדי ה' אשר הפליא עם הצדקת בחטאה בלשון
 הרע ונענשה מ"מ המתינו עלי' ז' ימים, ...לא כתב זכור את אשר עשתה מרים שדברה
 לשון הרע, אלא זכור את אשר עשה ה' אלקיך טובה וחסד למרים".
 דרך זה לומד החת"ם סופר על חשיבות לימוד זכות. מרים דאגה לשמור על משה.
 אפשר להבין זאת כפעולה מתבקשת כאחות המשתדלת למען אחיה הקטן. אך אנו
 אמורים ללמד עליה זכות שהמניע האמיתי היה דאגה לכלל ישראל וקידום גאולתם,
 וממילא שכרה גדול יותר. אלא שכיון שחטאה בעניין זה שלא לימדה זכות על אחיה, לא
 זוכה להיות נידונה לכף זכות ולכן המתנתה לראות מה יעשה באחיה התינוק המוטל
 ביאור נחשבת כאילו נעשתה מתוך הכוונה הפחות חשובה- שמירת אחיה ולא הצלת
 כלל ישראל. לאור זאת השכר שהמתינו בשבילה שבעה ימים ממצה את קבלת השכר
 עבור שמירה על אחיה. "וזהו מוסר למספרי לה"ר, היינו "אשר עשה ה' אלקיך למרים"
 שלא דן אותה לזכות".

גם תרגום יונתן לפסוק באר שזהו עיקר הזיכרון (מתורגם): "היו זהירים שלא לחשוד
 אחד בחברו שלא ילקה היו זוכרים... למרים שחשדה למשה בדבר שלא היה בו".
 בימים הללו של חודש אלול יש בזה לימוד חשוב.

אם אנו דנים את האחרים לזכות ידונו גם אותנו משמים לכף זכות.
 נתחזק בשמירת הלשון ובלימוד זכות ומתוך כך נזכה לכתיבה וחתימה טובה בעז"ה.
 שבת שלום ומבורך, שושי נגר